

AANPAK KWETSBAAR ONLINE

2018 - 2020

Jongeren zijn kwetsbaarder dan ooit door internet (video)

Negen aangiftes in Zeeuwse sextingzaak

Meisje (15) spoorloos na fatale sexting

Kwart kinderen van 13 bijziend, smartphone en tablet wellicht oorzaak

Sexting: de kracht van schaamte is niet te onderschatten

Bijna een derde van jongeren verslaafd aan sociale media

Tienermeisjes zien geen kwaad in sturen naaktfoto's

1 op de 15 jongeren online uit de kleren

'Geef kinderen les over sociale media'

Scholieren in Goes mikpunt van cyberhufters

Naaktfoto's honderden meisjes gedeeld in groot wraakpornonetwerk

Experts: kom met behandeling voor ziekmakend socialmediagebruik

Ouders schrikken van populaire 'pestapp' Sayat.me

Onur (14) pleegt zelfmoord na ontdekken naaktfoto op Instagram

Nu ook in Nederland dode (16) bij extreme online 'challenge', ouders waarschuwen

Tientallen jongeren belanden in psychiatrische kliniek na sexting

Leraren waarschuwen voor gebruik smartphone: slechte concentratie en lagere cijfers

#kwetsbaaronline

AANPAK KWETSBAAR ONLINE 2018 – 2020

Social media is een vanzelfsprekend iets, het is leuk, leerzaam en snel! Je haalt er informatie over de laatste mode en je idolen. Je hebt contact met vrienden, ouders, docenten, sportvriendjes en onbekenden. Het is een ware ontmoetingsplek. Dat is erg gemakkelijk en leuk. Soms brengt dat ook risico's met zich mee. Grenzen zijn niet altijd even duidelijk. Soms ontstaan er ruzies of wordt iemand gepest, soms zelfs ook bedreigd of er is sprake van intimidatie. Persoonlijke informatie wordt soms makkelijk gedeeld. En soms geeft iemand zich letterlijk bloot... voor de webcam.

Ontwikkelingen op internetgebied gaan razendsnel, zo ook als we het hebben over social media. Dagelijks zijn er tal van nieuwe ontwikkelingen binnen social media, internet en apps.

Wat ons betreft blijft er één regel van alle tijd:

'Doe online nooit wat je offline ook niet doet!'

www.kwetsbaaronline.nl

Indigo Preventie, v1.0, augustus 2018

Projectleiders;

Leo de Pan, preventiewerker VZ

Jan de Vlieger, preventiewerker GGZ

#kwetsbaaronline

INLEIDING

Dit is het straatbeeld van jongeren; met de mobiel in de hand op pad.

‘Een dag zonder mobiel (offline) is een dag niet geleefd’

Zo wordt het vaak ervaren.

Internet is ‘twenty-four-seven’ bereikbaar. Handig want we zijn daardoor altijd bereikbaar.

Maar, daardoor ervaren ook jongeren vaak een enorme druk om te ‘moeten’ reageren.

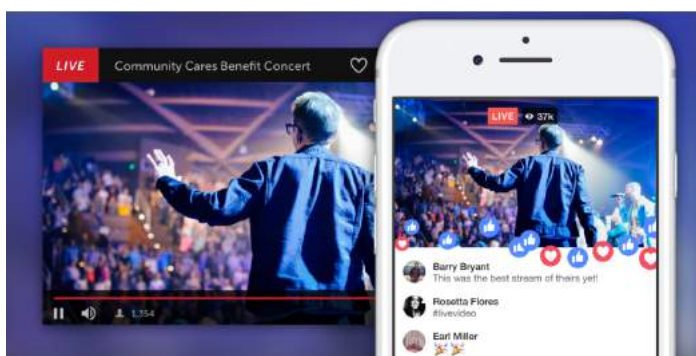
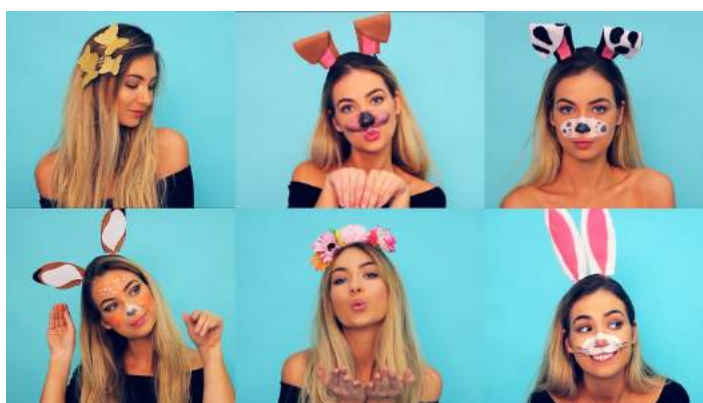
Niet reageren wordt al snel als negeren gezien, want tenslotte geven de blauwe vinkjes aan dat het bericht gezien is.

#kwetsbaaronline

Internet, social media; in te zetten voor educatie, leggen van contacten, luisteren naar muziek, kijken naar films, in- en verkoop van spullen, etc, etc...

Erg positief allemaal en het biedt enorm veel kansen.

Uitgangspunt van Kwetsbaar Online is:

**(Social)media is leuk, educatief, positief maar....
er zitten ook risico's aan!!**

#kwetsbaaronline

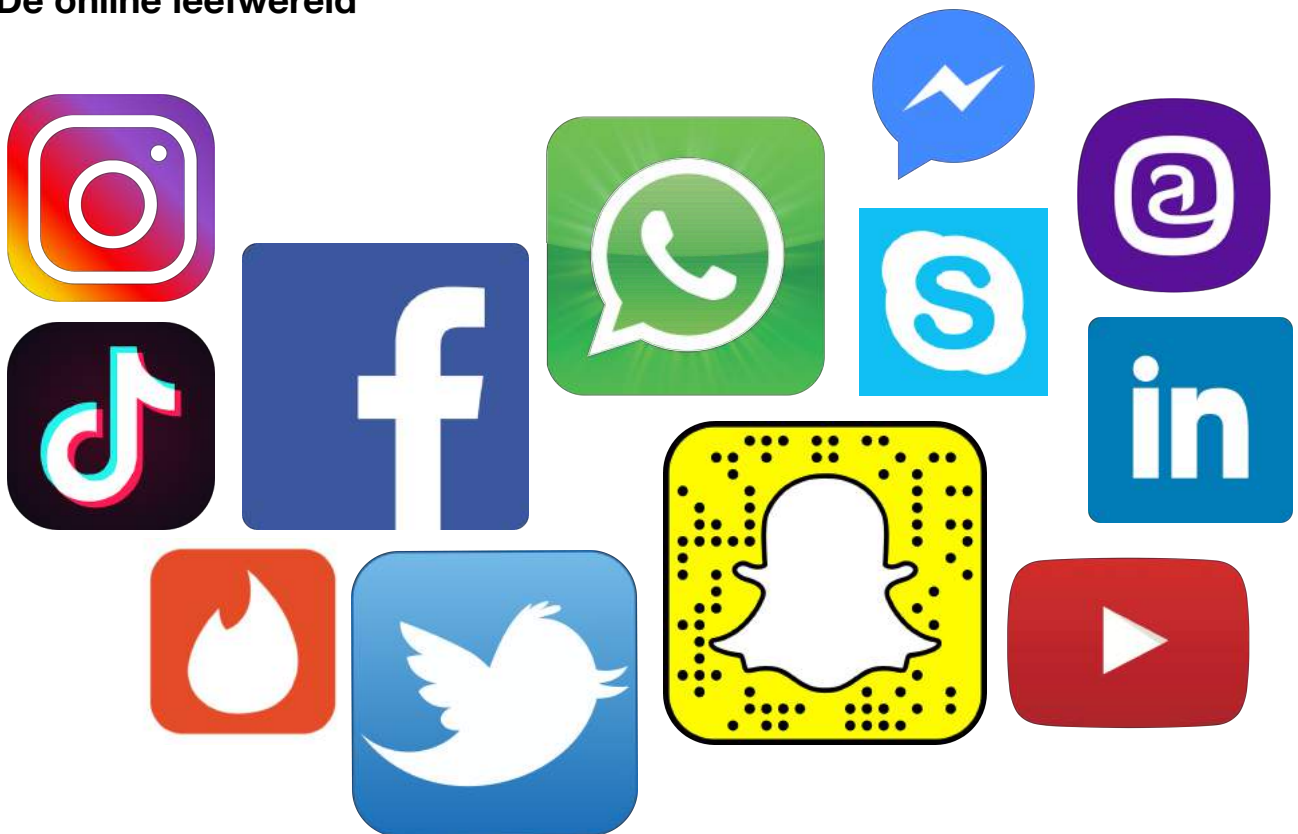
Kwetsbaar Online is een project van Indigo Zeeland

Kwetsbaar Online stelt zich tot doel de bewustwording en deskundigheid van de Zeeuwse bevolking voor wat betreft zowel de positieve kanten van Social Media alsook de risico's die media met zich meebrengen te vergroten.

Het betreft een (collectief) preventieve benadering met als doel kinderen / jongeren en hun ouders / opvoeders, professionals binnen zorg, onderwijs en kinderopvang, bewust te maken van hun online (voorbeeld)gedrag en daarmee tevens de consequenties voor zichzelf en anderen.

De online leefwereld

Het doel van Kwetsbaar Online is:

Kwetsbaar Online stelt zich tot doel de sociale veiligheid van kinderen / jongeren te vergroten door het mediawijs maken van opvoeders, professionals, leerkrachten en vrijwilligers.

#kwetsbaaronline

AANLEIDING

In de afgelopen jaren is er vanuit Indigo binnen het onderwijs met regelmaat gastlessen en ouderavonden verzorgd rondom het thema Mediawijsheid. In veel gevallen kwamen dergelijke lessen voort uit incidenten ; 'er is gedoe in de klas met Whatsapp' of 'leerlingen versturen naaktfoto's', 'kunnen jullie een gastles komen geven?' Soms was dat effectief, soms slechts voor de vorm en te laat! Het gaf vooral een gevoel van brandjes blussen. Nadat we waren vertrokken was daarmee ook de aandacht voor het thema verdwenen. Er was geen sprake van preventie.

We stelden vast dat preventie eerder begint en dat bewustwording en kennis daar een belangrijk onderdeel van is. In november 2016 organiseerden we ons eerste **symposium 'Kwetsbaar Online'**.

Met dit symposium heeft Indigo Preventie, samen met een aantal andere betrokken organisaties, het startsein

Het bewustzijn van de impact van Social Media is nog niet altijd aanwezig. Laat staan het inzicht dat preventie eerder begint dan bij het vaststellen van een probleem.

Dit vraagt dat we ook de partners gaan samenbrengen om tot een betere, bewustere aanpak te komen. Betere samenwerking leidt tot vergroting van bewustzijn. Met deze samenwerking krijgen we ook een beter beeld van het aanbod wat door diverse partijen in Zeeland wordt gedaan. Goede afstemming hierin is belangrijk;

#kwetsbaaronline

DOELGROEPEN

Kwetsbaar Online richt zich op het vergroten van sociale veiligheid van kinderen, jongeren en LVB-(jong)volwassenen. Zij zijn onze primaire doelgroep.

Ook hun ouders/opvoeders zijn daarbij heel erg belangrijk. Echter, voor ons een groep die we slechts op beperkte schaal direct kunnen bereiken. We zijn hierbij grotendeels afhankelijk van deze intermediairen;

- Leerkrachten binnen het Zeeuws onderwijs (PO/VO/SBO/VSO Praktijkonderwijs)
- Medewerkers Kinderopvang
- Zorgaanbieders

Kwetsbaar Online wil kinderen en jongeren binnen de Kinderopvang en het PO,VO, (V)SO en MBO **empoweren** waardoor ze beter in staat zijn verstandige keuzes te maken in de online wereld.

#kwetsbaaronline

NOODZAAK

Uit diverse onderzoeken blijkt dat de invloed van social media op de ontwikkeling van kinderen en jongeren behoorlijk groot is. De wereld verandert, contacten zijn niet meer face-to-face, normen en waarden (bijv. in taalgebruik) veranderen, seksuele ontwikkeling komt in een ander daglicht te staan.

Pesten en cyberpesten bestaan beiden, soms los van elkaar. De impact echter van het delen van berichten maakt dat de groep die direct of indirect betrokkenen is, vele malen groter is.

**Ouders schrikken van populaire
'pestapp' Sayat.me**

Dit effect is ook zichtbaar bij sexting. Voor je het weet heeft 'de hele wereld' je foto gezien. Een foto waar je mogelijk zelf niet eens bewust voor hebt gekozen deze te plaatsen.

**Naaktfoto's honderden
meisjes gedeeld in groot
wraakpornonetwerk**

In alle hectiek blijkt dat kinderen / jongeren maar ook de opvoeders / docenten / leerkrachten niet goed beseffen wat werkelijke consequenties zijn.

**Tienermeisjes zien geen
kwaad in sturen naaktfoto's**

#kwetsbaaronline

Niet alleen incidenten maar ook het geïdealiseerde glamourbeeld op de media maakt dat de groep, die volop in ontwikkeling is en zijn/haar zelfbeeld baseert op de reacties van de directe omgeving, beschadigd kan raken. Het ontwikkelen van eetproblematiek, mede als direct gevolg van het ideale figuur, maar ook de bereikbaarheid van recovery-instagram account en ana-websites lijkt onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Het ontwikkelen van somberheidsklachten / depressie door isolement, online pesterijen maar ook druk middels sextortion is aannemelijk.

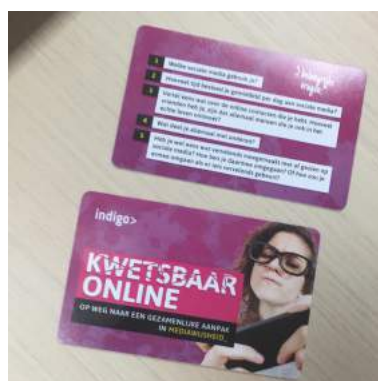
Nu ook in Nederland dode (16) bij extreme online 'challenge', ouders waarschuwen

Het moeten reageren online (want anders 'negeer' je de ander) maakt dat de druk om voortdurend actief online te zijn erg groot. Ook dat geeft een enorme druk. Een druk die overigens ook door veel volwassenen wordt ervaren.

Voelen kinderen en jongeren zich krachtig genoeg weerstand te bieden aan dergelijke ontwikkelingen, kunnen ze bij 'ons' terecht?

Dat is van wezenlijk belang als het gaat om het toetsen van het welbevinden van de jeugd.

Het stellen van de juiste vragen waardoor we ook zicht krijgen op de 4^e leefwereld van het kind namelijk de online-wereld.

#kwetsbaaronline

Tientallen jongeren belanden in psychiatrische kliniek na sexting

Een belangrijke (risico-)groep zijn de mensen (incl. jeugd) met een licht verstandelijke beperking (IQ tussen 60 en 85). Deze LVB groep beweegt zich ook online met het nodige risico. Niet goed snappen wat online wordt gezegd, niet goed in kunnen schatten wat is waar en wat is niet waar! Deze groep loopt een enorm risico om zich op een onhandige wijze te profileren online. Daarmee worden ze ook sneller een prooi van mensenhandelaren of andere criminelen.

Door preventief inzetten van een aantal activiteiten op bovenstaande risico's menen we een belangrijke rol te hebben in het ondersteunen van zowel kinderen/jongeren als hun ouders/opvoeders en overige partijen. In het kader van preventieve jeugdhulp kunnen we hiermee mogelijk voorkomen dat de zorgen zo groot worden dat professionele zorg noodzakelijk is.

Voor Kwetsbaar Online voldoende aanleiding om Zeeuws breed de volle samenwerking te organiseren tussen onderwijs, hulpverlening, politie, Watch, bibliotheken, GGZ, LVB, ouders, opvoeders, kinderen, jongeren,

KWETSBAAR ONLINE

OP WEG NAAR EEN GEZAMENLIJKE AANPAK
IN **MEDIAWIJSHEID_**

POWERED BY
indigo>

#kwetsbaaronline

Schermslaving

Naast de invloed van social media is verslaving een belangrijk onderdeel waarover bij de hulpverlening veel vragen leven.

Schermslaving kunnen we verdelen in vier categorieën:

- Socialbesitas (verslaving social media)
- Game verslaving
- Online gokverslaving
- Pornoverslaving

Van de vier soorten schermslaving geven gameverslaving en socialbesitas de meeste zorgen.

Naast de begeleiding van de jongere is het van essentieel belang dat er opvoedondersteuning voor ouders en deskundigheidsbevordering voor professionals rondom dit thema wordt gerealiseerd.

Belangrijk uitgangspunt is dat het zaak is social media gebruik en gamen preventief te benaderen in plaats van het beheersen van incidenten.

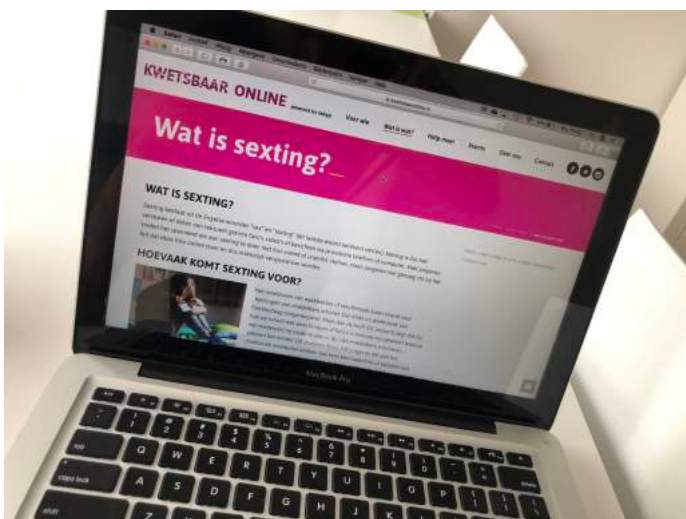
#kwetsbaaronline

MIDDELEN

Publiekscampagne

Kwetsbaar Online start een publiekscampagne gericht op regio Zeeland. Voor deze campagne zal gebruik gemaakt worden van een website, diverse Socialmedia platforms, posters, folders, etc.

Promotie materiaal met als doel de zichtbaarheid en naamsbekendheid te vergroten.

rollup banner 85 x 200 cm.

Social media accounts; Facebook, Instagram en Twitter

Aanbieden van gastlessen, ouderavonden en trainingen (deskundigheidsbevordering) voor ouders, professionals binnen onderwijs, kinderopvang en hulpverlening.

Nationaal Mediaspoort

Wanneer scholen nog geen passende methode mediawijsheid hebben gevonden, adviseren we het Mediaspoort als methode voor het empoweren van kinderen en jongeren mbt hun online gedrag.

www.nationaalmediaspoot.nl

#kwetsbaaronline

Kwaliteitskeurmerk 'Media Bewuste School / Kinderopvang'

Kwetsbaar Online wil graag komen tot een kwaliteitskeurmerk / certificaat voor scholen en kinderopvangorganisaties die zich zichtbaar inzetten voor het vergroten van de sociale veiligheid mbt online gedrag.

Op deze wijze proberen we de betrokkenheid van genoemde partijen te vergroten. Met name richting ouders zal 'het bordje aan de deur' en belangrijk positief signaal zijn.

Kwaliteitseisen voor certificering zijn globaal;

- De school hanteert een lesmethode met een doorlopende leerlijn van groep 1 t/m 8.
- De school / organisatie heeft een aandachtsfunctionaris sociale veiligheid / mediacoach met als rol het uitvoeren van intern beleid op het gebied van mediawijsheid, vraagbaak voor zowel kinderen, ouders alsook leerkrachten.
- De school heeft een positief opgesteld mediabeleid / protocol waarin de sociale omgang online en hoe daarmee om te gaan beschreven staat.

NB. Voor deze certificering wordt een online vragenlijst gekoppeld aan de website www.kwetsbaaronline.nl waardoor scholen / instellingen een zelftoets kunnen doen.

Meldpunt

Kwetsbaar Online onderzoekt of er op dit moment een lokaal meldpunt is waar zowel kinderen/ jongeren alsook ouders/opvoeders en professionals hun zorgen kunnen delen. Dit meldpunt heeft tevens een expertise- en adviesfunctie.

Wanneer een dergelijk meldpunt niet beschikbaar is dan zal Kwetsbaar Online actie ondernemen om samen met de partners een meldpunt te creëren.

Organiseren van het symposium Kwetsbaar Online 2.0

- Deskundigheidsbevordering middels een symposium.
- Gericht op Zeeuwse professionals.
- Middels het symposium deze groep informeren en actief te betrekken bij Kwetsbaar Online.

#kwetsbaaronline

AANPAK KWETSBAAR ONLINE

Looptijd van Kwetsbaar Online is drie jaar; 2018, 2019 en 2020.

Indigo Preventie heeft 2 projectleiders die vanuit de uren CPGGZ en VZ preventiemiddelen de aanpak coördineren.

In het najaar van 2020 zal er een evaluatie plaats vinden. Hierbij zal de afweging gemaakt worden of voortzetting van Kwetsbaar Online wel of niet noodzakelijk is.

Voor de uitwerking van deze evaluatie is reeds contact gezocht met Scoop/ZB voor monitoring van het project.

Draagvlak onder alle maatschappelijke partners is essentieel om Kwetsbaar Online uit te rollen over Zeeland en daarmee de gestelde doelen te bereiken. Indigo is kartrekker van het thema Mediawijsheid. Kennis en vaardigheden zijn ook zeker bij de partners aanwezig. Daarom hebben de volgende projectorganisatie;

ADVIESGROEP KWETSBAAR ONLINE

Deze groep ondersteunt de projectleiding waar mogelijk. De projectverantwoordelijkheid ligt bij Indigo. De adviesgroep kan geen besluiten nemen ivm het eigenaarschap van Indigo.

KWETSBAAR ONLINE

- Bas Van den Tillaar; Burgermeester van Vlissingen
- Derk Alssema; Wethouder gemeente Goes
- Lizo Koppejan; Meerscholendirecteur LEV-WN
- Theo Hut; College van Bestuur Respont
- Ruud Stevens, Bestuurder Juvent
- Jan de Vlieger; senior preventiewerker Indigo
- Leo de Pan; Outreachend preventiewerker Indigo
- Hannie Herrebout; Secretariaat Indigo Preventie

WERKGROEP KWETSBAAR ONLINE

De werkgroep is samengesteld uit professionals vanuit de diverse betrokken partners. Dit betreft zowel partners binnen het onderwijs (PO/VO) en hulpverlening (gemeentelijke jeugdhulp, LVB, GGZ, JGZ, MW). Daarnaast is gelegenheid voor ieder om aan te sluiten mits hij/zij op een concrete wijze vorm geeft aan activiteiten op het gebied van mediawijsheid (bijv. mediacoach). De werkgroep zal trachten op zo concreet mogelijke wijze de samenwerking op dit gebied zichtbaar te maken.

#kwetsbaaronline

SAMENWERKINGSPARTNERS

Indigo is kartrekker van het project Kwetsbaar Online.

Een belangrijk doel van Kwetsbaar Online is partijen die actief zijn op het gebied van mediawijsheid met elkaar te verbinden met elkaar. Partijen zoals hierboven die vanuit hun eigen doelstelling mediawijsheid prioriteit geven.

Het is belangrijk inzichtelijk te maken welk aanbod er binnen Zeeland bestaat en tevens deze partijen met elkaar te laten samenwerken.

Kwetsbaar Online sluit aan bij bestaande initiatieven en/of projecten zoals Watch en het

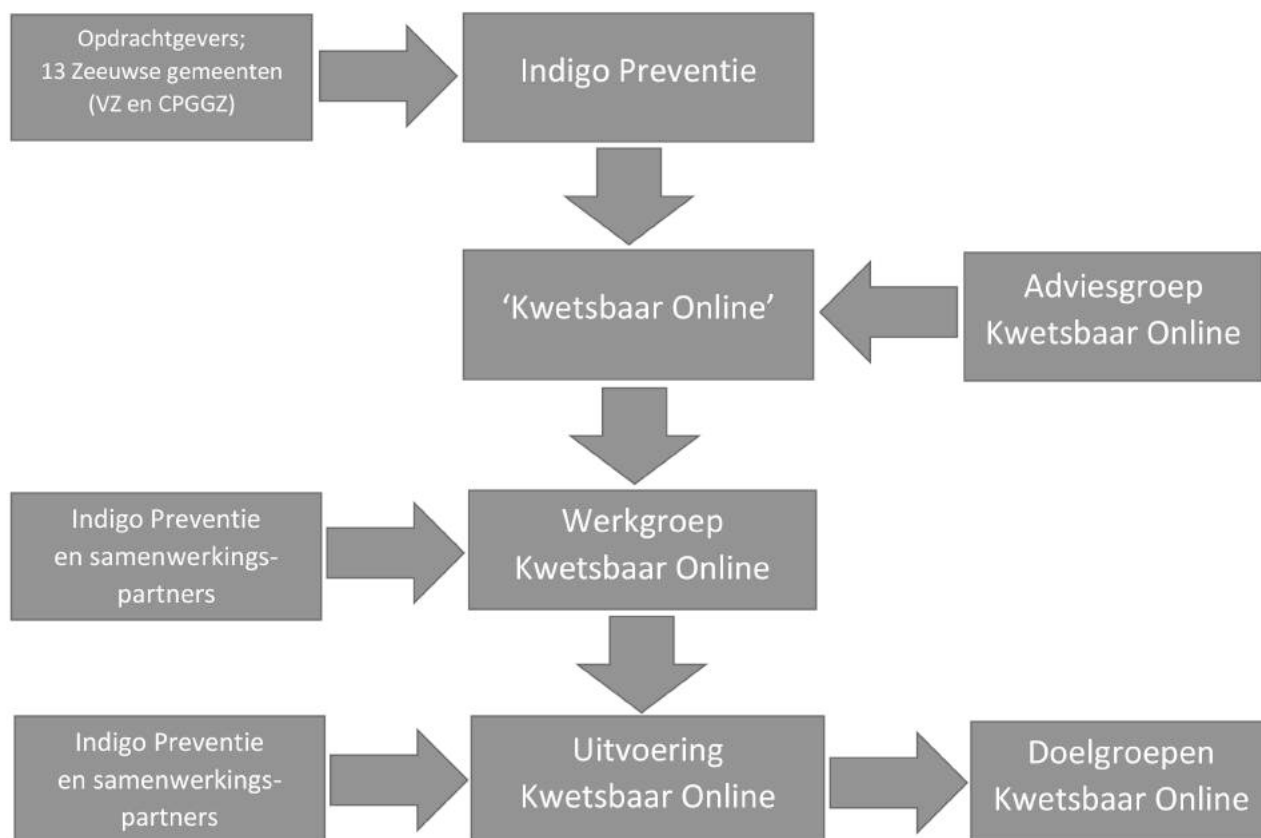
Kwetsbaar Online wil draagvlak creëren vanuit diverse geledingen, gericht op samenwerking. Deze ketenaanpak moet leiden tot het verkleinen van online-(risico)gedrag van kinderen en jongeren.

Slechts enkele van de samenwerkingspartners zijn afgebeeld!

#kwetsbaaronline

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

#kwetsbaaronline

OP DE HOOGTE BLIJVEN?

Op de hoogte blijven?

@kwetsbaaronline

#kwetsbaaronline

OP WEG NAAR EEN GEZAMENLIJKE AANPAK
IN **MEDIAWIJSHEID_**

powered by

indigo>

www.kwetsbaaronline.nl

www.indigozeeland.nl

#kwetsbaaronline